

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра ділової іноземної мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

В.Л. Іщенко

01 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Теорія перекладу»
освітня програма/ спеціалізація	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська <i>(назва)</i>
спеціальність	В 11 Філологія <i>(код, назва спеціальності)</i>
галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки». <i>(код, назва галузі знань)</i>
ступінь вищої освіти	бакалавр <i>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена й рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри ділової іноземної мови.

Протокол засідання кафедри від 01 вересня 2025 р., протокол № 1

Полтава – 2025

Укладач програми:

Воскобойник В.І. – к.філол.н., доцент, доцент кафедри ділової іноземної мови Полтавського університету економіки і торгівлі.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальність В11 Філологія к. філол. н., доцент

 – В. Л. Іщенко

01 вересня 2025 р.

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисциплін.....	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання.....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	9
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів.....	25
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	28
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	31

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни
Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни
«Теорія перекладу»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки – основна
Пререквізити: ОК «Вступ до мовознавства», ОК «Вступ до перекладознавства»
Постреквізити: ОК «Практика перекладу з англійської мови», ОК «Переклад у галузі фінансів, економіки і менеджменту», ОК «Усний переклад», ОК «Переклад у галузі харчової інженерії та індустрії гостинності», навчальна практика
Мова викладання – англійська, українська
Статус дисципліни – основна
Кількість кредитів за ЄКТС – 5
Курс/семестр вивчення –1 /2
Денна форма навчання:
Кількість годин – загальна кількість: 150 годин
- лекції:20
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 40
- самостійна робота: 90
- вид підсумкового контролю: екзамен
Заочна форма навчання:
Кількість годин – загальна кількість: 150 годин
- лекції: 8
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 4
- самостійна робота: 138
- вид підсумкового контролю: екзамен

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни – забезпечити студентів теоретичним підґрунтям, необхідним для розв’язання прикладних перекладацьких завдань; розвинути перекладознавчу метамову; сформувати практичні навички перекладу та перекладознавчого аналізу різножанрових текстів; розвинути у студентів розуміння перекладацьких стратегій, прийомів, процесів; надати студентам знання щодо вимог до перекладача на сучасному ринку праці, перекладацької етики і доброчесності.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

амні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
<p>ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>ПР 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p>	<p>ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 10. Здатність до абстрактного</p>

<p>ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПР 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p> <p>ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p>	<p>мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>СК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).</p> <p>СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>СК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p>
--	---

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни «Теорія перекладу»

Модуль 1. Переклад як об'єкт дослідження. Основні підходи до дослідження перекладу.

Тема 1. Теорія перекладу як наука, історія становлення та розвитку

Теорія перекладу як наука. Переклад у межах функціонально-прагматичної парадигми. Об'єкт та предмет теорії перекладу. Головні проблеми та завдання сучасної теорії перекладу. Жанрово-стилістична класифікація видів перекладу. Психолінгвістична класифікація видів перекладу.

Тема 2. Підходи до вивчення перекладу.

Становлення науки про переклад. Підходи до визначення поняття «переклад». Загальні, окремі та спеціальні теорії перекладу. Функціональний підхід. Основні поняття скопос-теорії. Функціональні підходи до перекладу конкретних типів текстів. Сутність дескриптивного перекладознавства. Маніпуляційна школа. Методологія опису перекладів. Мультидисциплінарні аспекти дескриптивного перекладознавства. Трьохетапна методологія Турі. Критика дескриптивізму.

Тема 3. Переклад як об'єкт наукового дослідження

Напрями розвитку теоретичного перекладознавства: літературознавчий та лінгвістичний. Предмет лінгвістичного перекладознавства. Теоретичне та практичне перекладознавство.

Тема 4. Переклад як різновид комунікації

Переклад як засіб забезпечення міжмовної комунікації. Переклад та адаптивне транскодуювання. Сутність анотування та реферування (науково-технічний переклад). Ситуація мовного (лінгвоетнічного) бар'єру.

Модуль 2. Перекладацька діяльність: моделі, підходи, оцінка

Тема 5. Моделювання перекладацької діяльності

Діяльнісний підхід до дослідження перекладу. Денотативна модель перекладу. Трансформаційна модель перекладу. Семантична модель перекладу. Теорія рівнів еквівалентності. Новітні моделі перекладу: загальний огляд.

Тема 6. Прагматичні аспекти перекладу

Поняття прагматики тексту. Переклад як текст. Прагматичний потенціал тексту. Етноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. Хроноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. Прагматична настанова вихідного тексту: функціональний аспект. Прагматична адаптація тексту в перекладі.

Тема 7. Проблема оцінки якості перекладу

Оцінювання результатів перекладацької діяльності. Прескриптивна й описативна складова теорії перекладу. Перекладач як соціальний суб'єкт. Індивідуальність перекладача. Психотипи перекладачів.

Тема 8. Перекладацькі відповідники (відповідності) одиницям різних рівнів мови. Контекст та його види.

Поняття перекладацького відповідника. Перекладацькі відповідники одиницям різних рівнів мови – джерела. Принципи класифікації перекладацьких відповідників. Постійні та мнотинні, одиничні та варіативні відповідники. Поняття контексту та його види.

Модуль 3. Види перетворення при перекладі

Тема 9. Лексико-семантичні аспекти перекладу.

Лексичні перекладацькі трансформації. Транскрипція/транслітерація, Калькування. Описовий переклад. Антонімічний переклад. Семантичні перетворення (генералізація / конкретизація). Модуляція. Компенсація. Адаптація. Локалізація.

Тема 10. Граматичні аспекти перекладу.

Граматичні перекладацькі трансформації. Морфологічні перетворення в умовах схожості форм (граматична заміна). Додавання. Опущення. Перестановка (пермутація). Синтаксичні перетворення на рівні словосполучень і речень (членування /об'єднання).

Тема 11. Стилiстичні аспекти перекладу. Забезпечення стилістичної відповідності при перекладі художньої літератури.

Стилiстичні перекладацькі трансформації. Архаїзація. Модернізація. Експресивізація. Нейтралізація. Забезпечення стилістичної відповідності при перекладі художньої літератури. Урахування ідіостилію автора та особистості перекладача у перекладацькій діяльності. Прийоми перекладу метафоричних одиниць. Переклад метонімічної лексики. Прийоми перекладу іронії, сарказму і гумору. Урахування культурних особливостей гумору.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни «Теорія перекладу»

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Переклад як об'єкт дослідження. Основні підходи до дослідження перекладу.					
<p>Тема 1. Теорія перекладу як наука, історія становлення та розвитку Теорія перекладу як наука. Переклад у межах функціонально-прагматичної парадигми. Об'єкт та предмет теорії перекладу. Головні проблеми та завдання сучасної теорії перекладу. Жанрово-стилістична класифікація видів перекладу. Психолінгвістична класифікація видів перекладу.</p>	2	<p>Практичне заняття 1. Теорія перекладу як наука, історія становлення та розвитку Теорія перекладу як наука. Переклад у межах функціонально-прагматичної парадигми. Об'єкт та предмет теорії перекладу. Головні проблеми та завдання сучасної теорії перекладу. Жанрово-стилістична класифікація видів перекладу. Психолінгвістична класифікація видів перекладу.</p>	2	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.</p>	4

<p>Тема 2. Підходи до вивчення перекладу. Становлення науки про переклад. Підходи до визначення поняття «переклад». Загальні, окремі та спеціальні теорії перекладу. Функціональний підхід. Основні поняття <i>скопос-теорії</i>. Функціональні підходи до перекладу конкретних типів текстів. Сутність дескриптивного перекладознавства. Маніпуляційна школа. Методологія опису перекладів. Мультидисциплінарні аспекти дескриптивного перекладознавства. Трьохетапна методологія Турі. Критика дескриптивізму.</p>	2	<p>Практичне заняття 2. Підходи до вивчення перекладу. Становлення науки про переклад. Підходи до визначення поняття «переклад». Загальні, окремі та спеціальні теорії перекладу.</p> <p>Практичне заняття 3. Функціональний підхід до вивчення перекладу. Функціональний підхід. Основні поняття <i>скопос-теорії</i>. Функціональні підходи до перекладу конкретних типів текстів.</p> <p>Практичне заняття 4. Дескриптивний підхід до перекладознавства Сутність дескриптивного перекладознавства. Маніпуляційна школа. Методологія опису перекладів. Мультидисциплінарні аспекти дескриптивного перекладознавства. Трьохетапна методологія Турі. Критика дескриптивізму.</p>	2 2 2	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.</p> <p>Виконання тестів.</p>	4 4 4
---	---	---	---------------------	---	---------------------

<p>Тема 3. Переклад як об'єкт наукового дослідження Напрями розвитку теоретичного перекладознавства: літературознавчий та лінгвістичний. Предмет лінгвістичного перекладознавства. Теоретичне та практичне перекладознавство.</p>		<p>Практичне заняття 5. Переклад як об'єкт наукового дослідження Напрями розвитку теоретичного перекладознавства: літературознавчий та лінгвістичний. Предмет лінгвістичного перекладознавства. Теоретичне та практичне перекладознавство.</p>	2	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.</p>	4
<p>Тема 4. Переклад як різновид комунікації Переклад як засіб забезпечення міжмовної комунікації. Переклад як засіб забезпечення міжмовної комунікації. Переклад та адаптивне транскодування. Сутність анотування та реферування (науково-технічний переклад). Ситуація мовного (лінгвоетнічного) бар'єру.</p>	2	<p>Практичне заняття 6. Переклад як засіб забезпечення міжмовної комунікації. Міжкультурні проблеми перекладу. Переклад та адаптивне транскодування.</p> <p>Практичне заняття 7. Сутність анотування та реферування (науково-технічний переклад). Ситуація мовного (лінгвоетнічного) бар'єру.</p>	2	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів. Виконання модульного тесту 1</p>	7
<p>Модуль 2. Перекладацька діяльність: моделі, підходи, оцінка</p>					

<p>Тема 5. Моделювання перекладацької діяльності Діяльнісний підхід до дослідження перекладу. Денотативна модель перекладу. Трансформаційна модель перекладу. Семантична модель перекладу. Теорія рівнів еквівалентності. Новітні моделі перекладу: загальний огляд.</p>	2	<p>Практичне заняття 8. Діяльнісний підхід до дослідження перекладу. Денотативна модель перекладу. Трансформаційна модель перекладу. Семантична модель перекладу. Теорія рівнів еквівалентності. Новітні моделі перекладу: загальний огляд.</p>	2	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.</p>	4
<p>Тема 6. Прагматичні аспекти перекладу Поняття прагматики тексту. Переклад як текст. Прагматичний потенціал тексту. Етноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. Хроноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка</p>	2	<p>Практичне заняття 9. Прагматичні аспекти перекладу Поняття прагматики тексту. Переклад як текст. Прагматичний потенціал тексту. Етноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. Хроноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. Прагматична настанова вихідного тексту: функціональний аспект.</p>	2	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.</p>	4

перекладу. Прагматична настанова вихідного тексту: функціональний аспект. Прагматична адаптація тексту в перекладі.		Прагматична адаптація тексту в перекладі.			
Тема 7. Проблема оцінки якості перекладу Оцінювання результатів перекладацької діяльності. Прескриптивна й дескриптивна складова теорії перекладу. Перекладач як соціальний суб'єкт. Індивідуальність перекладача. Психотипи перекладачів.	2	Практичне заняття 10. Проблема оцінки якості перекладу Оцінювання результатів перекладацької діяльності. Прескриптивна й дескриптивна складова теорії перекладу. Перекладач як соціальний суб'єкт. Індивідуальність перекладача. Психотипи перекладачів.	2	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу заняття; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.	4
Тема 8. Перекладацькі відповідники (відповідності) одиницям різних рівнів мови. Джерела. Контекст та його види. Поняття перекладацького відповідника. Перекладацькі відповідники одиницям різних рівнів мови -	2	Практичне заняття 11. Поняття перекладацького відповідника. Перекладацькі відповідники одиницям різних рівнів мови - джерела. Принципи класифікації перекладацьких відповідників. Постійні та множинні, одиничні та варіативні відповідники.	2	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу заняття; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів. Виконання модульного тесту 2	4

джерела. Принципи класифікації перекладацьких відповідників. Постійні та множинні, одиничні та варіативні відповідники. Поняття контексту та його види.		Практичне заняття 12. Поняття контексту та його види. Мікроконтекст, макроконтекст, текст (дискурс). Контекстуальні зв'язки.	2		7
---	--	--	---	--	---

Модуль 3. Види перетворень при перекладі

Тема 9. Лексико-семантичні аспекти перекладу. Лексичні перекладацькі трансформації. Транскрипція/транслітерація, Калькування. Описовий переклад. Антонімічний переклад. Семантичні перетворення (генералізація /конкретизація). Модуляція. Компенсація. Адаптація. Локалізація.	2	Практичне заняття 13. Лексичні перекладацькі трансформації. транскрипція/транслітерація, калькування, описовий переклад. Практичне заняття 14. Лексичні перекладацькі трансформації. Лексичні прийоми перекладу: антонімічний переклад, семантичні перетворення (генералізація /конкретизація), синонімічна заміна. Практичне заняття 15. Лексичні перекладацькі трансформації. Лексичні прийоми перекладу: модуляція, компенсація, адаптація, локалізація.	2 2 2	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.	4 4
--	---	--	---------------------	--	------------

перекладу метафоричних одиниць. Переклад метонімічної лексики. Прийоми перекладу іронії, сарказму і гумору. Урахування культурних особливостей гумору.		метонімічної лексики. Практичне заняття 20. Способи передачі гумору при перекладі. Прийоми перекладу іронії, сарказму і гумору. Урахування культурних особливостей гумору.	2		8
Усього	20		40		90

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Переклад як об'єкт дослідження. Основні підходи до дослідження перекладу.					
<p>Тема 1. Теорія перекладу як наука, історія становлення та розвитку Теорія перекладу як наука. Переклад у межах функціонально-прагматичної парадигми. Об'єкт та предмет теорії перекладу. Головні проблеми та завдання сучасної теорії перекладу. Жанрово-стилістична класифікація видів перекладу. Психолінгвістична класифікація видів перекладу.</p>	2	<p>Практичне заняття 1. Теорія перекладу як наука, історія становлення та розвитку Теорія перекладу як наука. Переклад у межах функціонально-прагматичної парадигми. Об'єкт та предмет теорії перекладу. Головні проблеми та завдання сучасної теорії перекладу. Жанрово-стилістична класифікація видів перекладу. Психолінгвістична класифікація видів перекладу.</p>		<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.</p>	7

<p>Тема 2. Підходи до вивчення перекладу. Становлення науки про переклад. Підходи до визначення поняття «переклад». Загальні, окремі та спеціальні теорії перекладу. Функціональний підхід. Основні поняття <i>скопос-теорії</i>. Функціональні підходи до перекладу конкретних типів текстів. Сутність дескриптивного перекладознавства. Маніпуляційна школа. Методологія опису перекладів. Мультидисциплінарні аспекти дескриптивного перекладознавства. Трьохетапна методологія Турі. Критика дескриптивізму.</p>	<p>Практичне заняття 2. Підходи до вивчення перекладу. Становлення науки про переклад. Підходи до визначення поняття «переклад». Загальні, окремі та спеціальні теорії перекладу.</p> <p>Практичне заняття 3. Функціональний підхід до вивчення перекладу. Функціональний підхід. Основні поняття <i>скопос-теорії</i>. Функціональні підходи до перекладу конкретних типів текстів.</p> <p>Практичне заняття 4. Дескриптивний підхід до перекладознавства Сутність дескриптивного перекладознавства. Маніпуляційна школа. Методологія опису перекладів. Мультидисциплінарні аспекти дескриптивного перекладознавства. Трьохетапна методологія Турі. Критика дескриптивізму.</p>	<p>2</p> <p>2</p>	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.</p>	<p>7</p> <p>7</p> <p>7</p>
---	--	-------------------	---	----------------------------

<p>Тема 3. Переклад як об'єкт наукового дослідження Напрями розвитку теоретичного перекладознавства: літературознавчий та лінгвістичний. Предмет лінгвістичного перекладознавства. Теоретичне та практичне перекладознавство.</p>	<p>Практичне заняття 5. Переклад як об'єкт наукового дослідження Напрями розвитку теоретичного перекладознавства: літературознавчий та лінгвістичний. Предмет лінгвістичного перекладознавства. Теоретичне та практичне перекладознавство.</p>	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.</p>	<p>7</p>
<p>Тема 4. Переклад як різновид комунікації Переклад як засіб забезпечення міжмовної комунікації. Переклад як засіб забезпечення міжмовної комунікації. Переклад та адаптивне транскодування. Сутність анотування та реферування (науково-технічний переклад). Ситуація мовного (лінгвоетнічного) бар'єру.</p>	<p>Практичне заняття 6. Переклад як засіб забезпечення міжмовної комунікації. Міжкультурні проблеми перекладу. Переклад та адаптивне транскодування.</p> <p>Практичне заняття 7. Сутність анотування та реферування (науково-технічний переклад). Ситуація мовного (лінгвоетнічного) бар'єру.</p>	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів. Виконання модульного тесту 1</p>	<p>7</p>
<p>Модуль 2. Перекладацька діяльність: моделі, підходи, оцінка</p>			

<p>Тема 5. Моделювання перекладацької діяльності Діяльнісний підхід до дослідження перекладу. Денотативна модель перекладу. Трансформаційна модель перекладу. Семантична модель перекладу. Теорія рівнів еквівалентності. Новітні моделі перекладу: загальний огляд.</p>	2	<p>Практичне заняття 8. Діяльнісний підхід до дослідження перекладу. Денотативна модель перекладу. Трансформаційна модель перекладу. Семантична модель перекладу. Теорія рівнів еквівалентності. Новітні моделі перекладу: загальний огляд.</p>	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.</p>	7
<p>Тема 6. Прагматичні аспекти перекладу Поняття прагматики тексту. Переклад як текст. Прагматичний потенціал тексту. Етноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. Хроноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка</p>		<p>Практичне заняття 9. Прагматичні аспекти перекладу Поняття прагматики тексту. Переклад як текст. Прагматичний потенціал тексту. Етноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. Хроноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. Прагматична настанова вихідного тексту:</p>	<p>Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.</p>	7

перекладу. Прагматична настанова вихідного тексту: функціональний аспект. Прагматична адаптація тексту в перекладі.		функціональний аспект. Прагматична адаптація тексту в перекладі.			
Тема 7. Проблема оцінки якості перекладу Оцінювання результатів перекладацької діяльності. Прескриптивна й дескриптивна складова теорії перекладу. Перекладач як соціальний суб'єкт. Індивідуальність перекладача. Психотипи перекладачів.		Практичне заняття 10. Проблема оцінки якості перекладу Оцінювання результатів перекладацької діяльності. Прескриптивна й дескриптивна складова теорії перекладу. Перекладач як соціальний суб'єкт. Індивідуальність перекладача. Психотипи перекладачів.		Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.	7
Тема 8. Перекладацькі відповідники (відповідності) одиницям різних рівнів мови. Джерела. Контекст та його види. Поняття перекладацького відповідника. Перекладацькі відповідники одиницям різних рівнів мови -	2	Практичне заняття 11. Поняття перекладацького відповідника. Перекладацькі відповідники одиницям різних рівнів мови - джерела. Принципи класифікації перекладацьких відповідників. Постійні та множинні, одиничні та варіативні		Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів. Виконання модульного тесту 2	7

джерела. Принципи класифікації перекладацьких відповідників. Постійні та множинні, одиничні та варіативні відповідники. Поняття контексту та його види.		відповідники. Практичне заняття 12. Поняття контексту та його види. Мікроконтекст, макроконтекст, текст (дискурс). Контекстуальні зв'язки.			7
Модуль 3. Види перетворень при перекладі					
Тема 9. Лексико-семантичні аспекти перекладу. Лексичні перекладацькі трансформації. Транскрипція/транслітерація, Калькування. Описовий переклад. Антонімічний переклад. Семантичні перетворення (генералізація /конкретизація). Модуляція. Компенсація. Адаптація. Локалізація.	2	Практичне заняття 13. Лексичні перекладацькі трансформації. транскрипція/транслітерація, калькування, описовий переклад. Практичне заняття 14. Лексичні перекладацькі трансформації. Лексичні прийоми перекладу: антонімічний переклад, семантичні перетворення (генералізація /конкретизація), синонімічна заміна. Практичне заняття 15. Лексичні перекладацькі трансформації. Лексичні прийоми перекладу: модуляція, компенсація, адаптація,	2	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи. Виконання тестів.	7
					7
					6

перекладацькій діяльності. Прийоми перекладу метафоричних одиниць. Переклад метонімічної лексики. Прийоми перекладу іронії, сарказму і гумору. Урахування культурних особливостей гумору.		метафоричних одиниць. Переклад метонімічної лексики. Практичне заняття 20. Способи передачі гумору при перекладі. Прийоми перекладу іронії, сарказму і гумору. Урахування культурних особливостей гумору.	2		6
Усього	8		4		138

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів
Таблиця 5.1. Розподіл балів за результатами вивчення
навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Модуль 1. Переклад як об'єкт дослідження. Основні підходи до дослідження перекладу	
Тема 1. Теорія перекладу як наука, історія становлення та розвитку	
Виконання навчальних завдань	2
Виконання завдань для самостійної роботи	1
Виконання тестових завдань	2
Тема 2. Підходи до вивчення перекладу.	
Виконання навчальних завдань	3
Виконання завдань для самостійної роботи.	2
Виконання тестових завдань	1
Тема 3. Переклад як об'єкт наукового дослідження	
Виконання навчальних завдань	1
Виконання завдань для самостійної роботи	2
Виконання тестових завдань	1
Тема 4. Переклад як різновид комунікації	
Виконання навчальних завдань	2
Виконання завдань для самостійної роботи	2
Виконання тестових завдань	1
Виконання модульного тесту 1	2
Модуль 2. Перекладацька діяльність: моделі, підходи, оцінка	
Тема 5. Моделювання перекладацької діяльності	1
Виконання навчальних завдань	1
Виконання завдань для самостійної роботи	2
Виконання тестових завдань	
Тема 6. Прагматичні аспекти перекладу	
Виконання навчальних завдань	1
Виконання завдань для самостійної роботи	2
Виконання тестових завдань	1
Тема 7. Проблема оцінки якості перекладу	
Виконання навчальних завдань	1

Виконання завдань для самостійної роботи	2
Виконання тестових завдань	1
Тема 8. Перекладацькі відповідники (відповідності) одиницям різних рівнів мови. джерела. Контекст та його види.	
Виконання навчальних завдань	1
Виконання завдань для самостійної роботи	2
Виконання тестових завдань	1
Виконання модульного тесту 2	2
Модуль 3. Види перетворення при перекладі	
Тема 9. Лексичні аспекти перекладу	
Виконання навчальних завдань	3
Виконання завдань для самостійної роботи	2
Виконання тестових завдань	1
Тема 10. Граматичні аспекти перекладу	
Виконання навчальних завдань	2
Виконання завдань для самостійної роботи	2
Виконання тестових завдань	1
Тема 11. Стилiстичнi аспекти перекладу. Забезпечення стилістичної відповідності при перекладі художньої літератури.	
Виконання навчальних завдань	3
Виконання завдань для самостійної роботи	2
Виконання тестових завдань	1
Виконання модульного тесту 3	2
Виконання підсумкового тесту	2
Підсумковий контроль – екзамен	40
Разом	100

Таблиця 5.2 – Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській конференції, олімпіаді, гуртку, об'єднанні тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за

вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Амеліна С. М. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу. Київ : Видавництво: Центр учбової літератури, 2018. 470 с.
2. Григорян Надія, Першина Любов Стратегії та перекладацькі трансформації суспільно-політичних реалій з англійської мови українською. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія "Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов". № 102. 2025. С.59–66.
3. Конспект лекцій до дисципліни «Теорія та практика перекладу» для здобувачів вищої освіти першого рівня всіх спеціальностей денна та заочна форми навчання / Упоряд.: Девіцька А.І., Курах Н.П., Сідун Л.Ю. Ужгород: електронне видання, 2022. 36 с.
4. Корунець І. В. Теорія і практика (аспектний переклад) : підручник. Вінниця : Нова книга, 2017. 448 с.
5. Мацегора І.Л., Павленко І.Я., Тарасенко К.В. Теорія та історія перекладу : навчально-методичний посібник для підготовки до підсумкової атестації для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія», спеціалізації «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська», освітньо-професійної програми «Слов'янський переклад (польський)». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 122 с.
6. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську = Practical course of translation from English into Ukrainian: навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2013. 136 с.
7. Рабійчук Л. С., Наконечна А. О. Теорія перекладу : навчальний посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2017. 224 с.
8. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. Київ : Либідь, 2007. 248 с.
9. Routledge encyclopedia of translation studies / edited by M. Baker, assisted by Kirsten Malmkjar. London, New York : Routledge, 2001. 691 p.
10. A history of modern translation knowledge. Sources, concepts, effects. Ed. by L. D'hulst, Y Gambier. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publ. Comp, 2018. 475 p.

11. Moving boundaries of translation / ed. by H. V. Dam, M. N. Brogger, K.K. Zethsen. London&New York: Routledge, 2019. 238 p.
12. Olohan M. Translation and practice theory. New-York: Routledge, 2020. 166 p.

Додаткові

13. Воскобойник В., Шпак М., Дзекун Ю. Особливості роботи перекладача в судових процесах в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. Том 36 (75) № 2 2025. Частина 2. С. 29–34.
14. Іщенко В. Л., Горбуньова С. О., Стеценко В. В. Структурно-семантичні характеристики термінологічної лексики в художньому творі та особливості її перекладу (на матеріалі роману Джона Грішема «Фірма»). *Лінгвістика: зб. наук. пр.* Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. № 1(47). С. 121–132.
15. Іщенко В. Л., Горбуньова С. О., Стеценко В. В. Структурно-семантичні характеристики термінологічної лексики в художньому творі та особливості її перекладу (на матеріалі роману Джона Грішема «Фірма»). *Лінгвістика: зб. наук. пр.* Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. № 1(47). С. 121-132.
16. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Вступ до перекладознавства» для студентів усіх форм навчання спеціальності 035.04 «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))» / Укл.: Костенко Г.М. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка, 2023. 74 с
17. Коптілов В. Теорія і практика перекладу : навч. посіб. Київ : Юніверс, 2003. 280 с.
18. Куц Є. О. Прагматична адаптація та її особливості під час перекладу текстів різних жанрів: монографія. Запоріжжя : Кругозір, 2015. 148 с.
19. Переклад у наукових дослідженнях представників харківської школи : колективна монографія / Кафедра теорії та практики перекладу англ. мови Харківського нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна. Вінниця : Нова книга, 2013. 568 с.
20. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.
21. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. К. : Факт – Наш час, 2006. 344 с.
22. Сучасні інформаційні технології у перекладацькій діяльності : навч. посібник для студ. гуманіт. фак. вищ. навч. закладів.

Х.: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2015. 52 с.

23. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. К.: Ленвіт, 2012. 206 с.

24. Свідер І. А. Lexical aspects of translation: навчально-методичний посібник для філологічних спеціальностей. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2021. 192 с.

25. Lefevere A. Translation, rewriting and the manipulation of literary fame. London, New York : Routledge, 1992. 176 p.

26. Munday J. Introducing translation studies. Theories and Applications. London; New York: Routledge, 2001. 222 p.

27. Vermeer H. J. A framework for a general theory of translation. Shanghai: Shanghai Foreign Language Education Press. 345 p.

28. Venuti L. The translator's invisibility. *A history of translation*. L., NY : Routledge, 2004. 353 p.

29. Voskoboinyk Valentyna, Sukhachova Nataliia, Kostenko Viktoriia, Dzekun Yurii Ways of translating Russian-Ukrainian war neologisms into English. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. Збірник наукових праць. Випуск 2 (28). 2025. P. 24-33.

Електронні ресурси

1. Cambridge dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/>
2. Collins English dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/>
3. Descriptive Translation Studies. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=pB9yrQypbtg>
4. Equivalence in Translation by Roman Jakobson. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ZAnchS9P7ME>
5. Exploring translation theories. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=gP3bheM6fmg>
6. Gideon Toury's Translation Theory TePTIE 341. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Saj2xhz-Aq8>
7. Jeremy Munday, 'An Introduction to Translation Studies & apos ;. URL : https://www.youtube.com/watch?v=iffkVwa9lno&list=PLNBoGTrIUWTSnZJVJMEHMpCjOsBv_Dx4
8. MultiLing Fortis Translation Site. URL: <http://www.multiling.com>
9. Skopos Theory In Translation Studies Fully explained. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=1LiOvDSr8BY>
10. The Application of Catford Translation Theory in Translating Speech

Acts. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3IKug9IP6pQ>

11. The Britannica Dictionary. URL:

<https://www.britannica.com/dictionary>

12. The dictionary for the real world. URL:

<https://www.dictionary.com/>

13. THE THEORY OF TRANSLATION (Equivalence, Skopos,

Polysystem). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=1LiOvDSr8BY>

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- DeepL – DeepL Translate: The world's most accurate translator
- Воскобойник В. І., Кобзар О.І. Дистанційний курс з дисципліни «Теорія перекладу» для студентів спеціальності «Філологія», рівень бакалавр. Система дистанційного навчання Полтавського університету економіки і торгівлі. Полтава: ПУЕТ.
- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Веборієнтована платформа для управління перекладами та локалізацією <https://uk.crowdin.com/>
- Веборієнтована платформа для управління перекладами та локалізацією <https://www.matecat.com/>
- ПЗ для автоматизованого перекладу SDL Trados Studio (26.05.2025 р. – зареєстровано 18 студентів та 2 викладача).
- Пакет програмних продуктів Google Docs.
- Радіогід-системи Voise Systems TVS-15 для усного перекладу (кількість – 15 шт., дата придбання – 30.10.2025 р., дата введення в експлуатацію – 27.11.2025 р.).